

1 . Adamclisi | Județ: Constanța | Punct: Cetate | Anul: 2009

Anul: 2009

Cod RAN: 60892.08

Perioade: Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: locuire, descoperire funerară, exploatare/carieră, tip neprecizat, amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic, Neatribuit

Autori: Nicolae Alexandru, Alexandru Alexiu, Alexandru Barnea, Vitalie Bodolică, Ioana Bogdan Cătănicu, Adrian Bucurei, Ionuț Cerveanu, Florina Chitea, Cătălin-Petre Constantin, Monica Constantin, Robert Constantin, Alexandra Dolea, Filica Drăghici, Monica Dragostin, Emilian Gămureac, Dumitru Ioane, Adrian Nicolae Ionescu, Mihai Severus Ionescu, Matei Mezincescu, Alina Mușat, Mirel Nicolae, Corina Pană, Adriana Panaite, Gheorghe Papuc, Răzvan Plederer, Florin Scurtu, Călin Dan Ștefan, Maria Magdalena Ștefan, Gabriel Talmațchi

Instituții: Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia, Muzeul de Arheologie "Callatis", Mangalia, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea București, Facultatea de Geografie și Geologie, Instiuție Nedefinită, Instiuție Nedefinită, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Ministerul Culturii, Universitatea București, Facultatea de Geografie și Geologie, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Universitatea București, Facultatea de Geografie și Geologie, Universitatea București, Facultatea de Istorie, SC Digital Domain SRL București, Universitatea București, Facultatea de Istorie, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, SC Digital Domain SRL București, Instiuție Nedefinită, SC GEI PROSECO SRL, București, SC Digital Domain SRL București, SC Digital Domain SRL București, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța

Raport

Documentarea topografică a săpăturilor arheologice, investigații geofizice și studii asupra relației dintre mediul natural și om în orașul romano-bizantin Tropaeum Traiani

În august 2009, în cetatea romano-bizantină de la Adamclisi, jud. Constanța, au fost desfășurate ample activități de documentare topografică a săpăturilor arheologice precum și investigații geofizice prin metode magnetice. În teritoriul orașului au fost derulate studii asupra relației dintre mediul natural și comunitățile umane din preistorie și antichitate. Prin eforturile din această campanie sunt reluate și continuate la Tropaeum Traiani cercetările interdisciplinare inițiate în perioada 2001 - 2004 de către unii membri ai colectivului (Dan Ștefan, Maria-Magdalena Ștefan, Constantin Cătălin).

Documentare topografică

A fost realizată racordarea rețelei de puncte fixe a sitului arheologic la Sistemul Geodezic Național de Referință Stereo 1970 (Local S42). Pentru a asigura compatibilitatea cu sistemul geodezic european și pentru a fi în acord cu noile reglementări legislative (Ordin ANCPI 212/2009) au fost calculate coordonatele și în sistem ETRS89. Pentru aceasta au fost utilizate receptoare GPS geodezice. Corecțiile necesare asigurării unei precizii centimetrice au fost realizate prin post-procesarea datelor colectate, cu aplicații software specializate, utilizând date colectate sincron în puncte de referință din Rețeaua Națională de Stații GPS Permanente. Transformarea coordonatelor din sistemul geografic de coordonate în cele două sisteme de proiecție (Stereo 1970 - S42 și ETRS 1989) au fost realizate prin transcalcul cu aplicații software aprobate la nivel național. În acest fel, toate măsurătorile desfășurate în sit au fost integrate pe principii spațiale într-un

sistem unic de coordonate tridimensionale.

În al doilea rând au fost realizate măsurători cu ajutorul stației totale în următoarele obiective arheologice: sector A - Basilica A, sector A - la N de Basilica A, sector A - străzile ABV IV și AV 2, sector D - Basilica cu transept, sector B - edificiu situat în apropierea intersecției cardo-decumanus, basilica extramuros. În cadrul acestor obiective s-a înregistrat poziția suprafețelor cercetate arheologic, traseul zidurilor dezvelite, precum și a altor elemente arheologice (pavaje, străzi, trotuar, coloane, etc.). Au fost efectuate măsurători de precizie referitoare la stadiul actual de conservare a monumentelor (cu demantelările, alunecările și distorsionările zidurilor) urmând ca datele înregistrate să fie folosite pentru documentarea arheologică a cercetărilor arheologice și pentru reconstituirea arhitectonică a edificiilor. Atenție deosebită a fost acordată înregistrării nivelmentului structurilor documentate în termeni absoluți și relativi (relația dintre aceste structuri).

Studii geofizice

În Sectorul A al sitului arheologic a fost investigată geofizic o suprafață de 5200 m², prin măsurarea sistematică a gradientului magnetic vertical. În această suprafață s-a dorit o extindere a rezultatelor cercetărilor arheologice aflate în curs, în zona străzilor ABV IV și AV 2 (sectoare conduse de către Adriana Panaite și Severus Ionescu), prin ipoteze interpretative noi asigurate prin mijloace non-invazive, specifice cercetării geofizice. Contrastul magnetic bun dintre zidăria structurilor aflate pe ultimul nivel al sitului și solul înconjurător, precum și avantajul istoric ca acest ultim nivel să nu fi fost deranjat ulterior de ale locuirii și activități umane, face ca investigațiile magnetice să ofere un tablou foarte clar al planului urbanistic din sec. VI al orașului Tropaeum Traiani, prin evidențierea rețelei stradale și amplasamentului clădirilor.

Colectarea datelor a fost făcută cu o densitate foarte mare (4 puncte măsurate pe metru pe axa x și 1, 2 sau 4 puncte pe metru măsurate pe axa y). Echipamentul geofizic folosit a fost Bartington - Grad 601-2. Acesta asigură măsurarea gradientului magnetic vertical cu ajutorul a două unități de măsură, fiecare dintre acestea având în configurație doi senzori magnetici distanțați pe verticală la 1 m. Controlul topografic permanent al analizelor geofizice a permis integrarea rezultatelor studiilor geofizice cu măsurătorile topografice de precizie ale edificiilor și obiectivelor arheologice. În plus, pe suprafețele investigate geofizic au fost realizate măsurători de detaliu ale microreliefului sitului cu ajutorul stației totale, după un grid cu latura de 50 cm. S-a observat în felul acesta cum edificiile și străzile evidențiate în diagrama magnetică urmăresc, în dezvoltarea lor, configurația terenului.

Studii asupra relației dintre mediul natural și comunitățile umane din preistorie și antichitate.

Măsurătorile topografice proprii executate în situl arheologic și în microregiune au fost integrate cu datele cartografice disponibile în planuri și hărți la diferite scări, cu date geodezice furnizate prin misiuni spațiale (SRTM) și cu imagini aeriene ortorectificate disponibile la ANCPI. A fost posibilă în acest fel construirea unui Sistem Geografic Informațional (GIS) dedicat sitului arheologic și teritoriului adiacent. Folosind acest suport digital a fost conceput un prim set de analize spațiale din sfera arheologiei peisajului (Landscape Archaeology): analize ale pantelor, analize hidrologice și analize de vizibilitate. Aceste analize indică, între altele, existența unui drum de culme aflat la 1 km E de cetate, drum marcat de amplasamentul Monumentului triumfal, de movile funerare cartate pe hărți militare, altele aplatizate vizibile doar în ortofotoplanuri. Drumul mergea spre N, pe o culme înaltă neîntreruptă spre Aliman-Rasova. Drumul a funcționat cel puțin în epoca romană timpurie, dar practicarea sa în alte perioade este, de asemenea, foarte probabilă.

Informații suplimentare online

[Raportul 4273 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)